

Nica-caracterizare sub aspectul capitolului IV

Partea a-IV-a a “Amintirilor” se incheie, si nu intamplator, fara a lasa posibilitatea unei continuari, pentru ca sfarsitul lor inseamna iesirea din copilarie, plecarea spre o lume strina, despartirea de Nica “dragul mamei”, care devenise inca de la Falticeni, pentru profesori si pentru colegi “Stefanescu” si devenise chiar pentru mama “Ioane”.

Creanga, autorul, se substituie noului personaj-narator, de o alta varsta decat Nica si incearca sa aduca la suprafata mai mult stari sufletesti decat intamplari: dragostea fata de satul natal cu imprejurii sale, respectul fata de familie si de prieteni si fata de tot ceea ce inseamna traditie, ”dragu-mi era satul nostru, cu Ozana cea frumos curgatoare si impede ca cristalul... dragi-mi erau tata si mama, fratii si surorile, si baietii satului... asemenea dragi-mi erau sezatorile...”.

Eroul traieste drama instrainarii totale si aduna in suflet regretul “abandonarii” universului natal, sentiment trait la maxim, ilustrat printr-o comparatie tripla “cum nu se da scos ursul din barlog, taranul de la munte, stramutat la camp, si pruncul dezlipit de la sanul mamei sale...”. Crescut in spiritul traditiei si al respectului fata de parinti intr-o lume in care obiceiurile erau lege, Nica se supune vointei mamei: ”mort-copt, trebuie sa fac pe cheful mamei, sa las ce-mi era drag.”

Parasirea satului natal “in ziua de taierea capului Sf.Ioan Botezatorul” inseamna pentru Nica iesirea din taramul miraculos al copilariei, moment in care jocul si jucariile ramaneau departe, in umbra, fiind nevoit acum sa infrunte

viata pentru ca mai tarziu “sa fie si el sprijin pentru istelalți”, după vorbele tatalui sau.

Conștient că nu poate schimba cursul vietii și hotărarea parintilor, Nica se gandeste cu amaraciune la situația în care se află: ”ce necaz pe capul meu” și varsă ”zece randuri de lacrimi”.

Gândind că ”mai traiesc și ei oamenii și fără popie”, copilul apelează la un întreg arsenal de tactici pentru a-și impresiona mama, însă în fața autoritatii sale se supune: ”ia acuș să ieu culeserul din ocnita și să te dezmierești puțin”, ”Ioane, cătă să nu dam cinstea pe rusine și pacea pe galceava”.

Atasamentul fata de lumea în care s-a nascut și a crescut este atât de mare, încât nici mos Luca, ”harabagiul satului”, nici caii lui nu mai au nici un farmec. Parerile de rau inundă sufletul eroului care cu ochii înlacrimați sarută mâna parintilor, luându-si ramas bun.

Universul în care va patrunde eroul este inferior celui al Humuleștilor, o lume neprimitoare, în care el este lipsit de apărare. Coplesit de tristețe, simtind că se duce ”surgun dracului pomana” Nica priveste cu amaraciune ”spre satele și locurile frumoase” ce ramaneau în urma în timp ce suferința lui creștea la culme.

Dureroasa despartire de meleagurile natale apare sub forma dorului coplesitor pentru ”fiecare fantana, parau, valcica, dumbrava” ce lasă în urma sa.

Nica se autocaracterizează ceteodata, dar modalitatea principală de construcție a personajului ramane totalitatea intamplarilor prin care trece sau la care este martor.

Opera urmareste prin nararea faptelor si a intamplarilor procesul de formare a lui Nica precum si evolutia lui spirituala in relatia cu mediile sociale pe care le strabate.